

**Individuálna výročná správa
Obce Zuberec
za rok 2015**

.....
starosta obce

OBSAH	str.
1. Identifikačné údaje obce	3
2. Organizačná štruktúra	3
3. Poslanie, vízie, ciele	4
4. Základná charakteristika obce	4
4.1 Geografické údaje	4
4.2 Demografické údaje	5
4.3 Ekonomické údaje	5
4.4 Symboly	5
4.5 Logo	5
4.6 História	5
4.7 Pamiatky	6
4.8 Významné osobnosti	6
5. Plnenie funkcií obce	7
5.1 Výchova a vzdelávanie	7
5.2 Zdravotníctvo	8
5.3 Sociálne zabezpečenie	8
5.4 Kultúra	8
5.5 Hospodárstvo	9
6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	10
6.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2015	10
6.2 Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2015	11
6.3 Rozpočet na roky 2016 - 2018	12
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	12
7.1 Majetok	12
7.2 Zdroje krytia	13
7.3 Pohľadávky	13
7.4 Záväzky	13
8. Hospodársky výsledok za 2015 - vývoj nákladov a výnosov	14
9. Ostatné dôležité informácie	15
9.1 Prijaté bežné a kapitálové transfery	15
9.2 Poskytnuté dotácie	15
9.3 Významné investičné akcie v roku 2015	16
9.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti	16
9.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	16

1. Identifikačné údaje obce

Názov účtovnej jednotky: Obec Zuberec
Sídlo účtovnej jednotky: Hlavná 289, 027 32 Zuberec
IČO: 00315036
DIČ: 2020561917
Štatutárny orgán: starosta obce: Ing. Vladimír Šiška
Telefón: 043/5395103
Mail: obec@zuberec.sk
Webová stránka: www.zuberec.sk

2. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Ing. Vladimír Šiška

Zástupca starostu obce: Eduard Borsík

Hlavný kontrolór obce: Margita Prčová

Obecné zastupiteľstvo: Eduard Borsík, Daniela Žuffová, Mgr. Lucia Šrobová Lexmann, Rudolf Žuffa, Ing. Vladimír Žák, Ing. Juraj Majerčák, Ing. Marián Železník, Ing. Rastislav Fandák, Patrik Matiščík

Komisie: komisia finančná
komisia cestovného ruchu, obchodu a služieb
komisia výstavby, životného prostredia a verejného poriadku
komisia školstva, kultúry, športu a mládeže
komisia sociálna a zdravotná

Obecný úrad: Ľubomíra Škerdová - referát organizačný a vnútornej správy
Mgr. Pavol Šroba - referát pre výkon prenesenej štátnej správy, dane a poplatky
Ing. Jozef Valek - referát pre výkon prenesenej štátnej správy - odbor výstavby
Mgr. Zuzana Šrobová - referát pre správu majetku, financovanie a personálne veci
Vladimír Filek - referát obecných služieb, koordinátor aktivačných prác

Turistická informačná kancelária:
Mgr. Zuzana Pilarčíková, samostatný odborný referent
Mgr. Michaela Harmatová, samostatný odborný referent

Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky:

Základná škola s materskou školou Zuberec,
Adresa: Andreja Bažíka 20, Zuberec
Štatutárny orgán: Mgr. Marta Šimičáková - riaditeľka školy
IČO: 36142140
Telefón: 5321121
Mail: zs@zszuberec.sk
Webová stránka: www.zszuberec.edupage.org

Múzeum oravskej dediny
Adresa: Zuberec 850
Štatutárny orgán: Mgr. Richard Janoščík - riaditeľ múzea
IČO: 42385831
Telefón: 5395149
Mail: muzeum@zuberec.sk
Webová stránka: www.muzeum.zuberec.sk

Obchodné spoločnosti založené obcou:

Primula s.r.o.

Adresa: Zuberec 373

Štatutárny orgán: Ing. Vladimír Šiška - konateľ

Podiel na vlastnom imaní: 73,51

Podiel na hlasovacích právach: 73,51

IČO: 31603521

Telefón: 0910 888 278

3. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: Poslaním obce je zabezpečovať verejnú správu na svojom území, ako aj prenesený výkon štátnej správy, za podmienok stanovených zákonmi, najmä ústavou SR a zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Naším poslaním je slúžiť všetkým obyvateľom obce Zuberec. Vytvárame podmienky pre vyvážený ekonomický rozvoj obce, chránime všetkých jej obyvateľov, ale aj okolitú prírodu a jej zdroje.

Vízie obce: Formovať obec ako turistické centrum, ktoré využíva svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života občanov obce. Uplatňovať otvorenosť, individuálny a profesionálny prístup voči občanom a ostatným subjektom. Zvyšovať záujem a zapojenie občanov do riešenia vecí verejných. Neustále vytvárať a zlepšovať podmienky pre šťastný život ľudí, zvýšenie kvality života občanov obce. Obec Zuberec chce byť obcou s trvalo udržateľným rozvojom, ktorá poskytuje súčasným i budúcim generáciám podmienky pre uspokojovanie profesijných, sociálnych a spoločenských potrieb, so zabezpečením ich osobných slobôd, ochrany ich majetku a životného prostredia.

Ciele mesta: Zvýšenie schopnosti obce rozvíjať sa komplexne, skvalitňovanie občianskej vybavenosti, životného prostredia, nadštandardný sociálny program, rozšírenie zázemia pre kultúru, kultúrne podujatia pre širokú verejnosť, podpora športu a cestovného ruchu, rozvoj cezhraničnej spolupráce s viditeľným prínosom pre obec. Spoločným cieľom stratégie obce je zvyšovanie životnej úrovne a kvality života obyvateľov obce a zlepšovanie podnikateľského prostredia.

4. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

4.1 Geografické údaje

Obec Zuberec sa nachádza na severe Slovenskej republiky. Administratívne je obec Zuberec začlenená k vyššiemu správnejmu celku – Žilinskému kraju, patrí pod okres Tvrdošín.

Zo severovýchodnej strany ho ohraničuje štátna hranica s Poľskou republikou. Katastrálne územie obce susedí s katastrálnymi územiami obcí Oravský Biely Potok, Habovka, Vitanová, Huty, Kvačany, Liptovský Trnovec, Bobrovec, Jalovec, Žiar a obec Jamník.

Hlavný hrebeň Roháčov 49° 10' severnej zemepisnej šírky tvorí najjužnejšie položený bod okresu Tvrdošín.

Rozloha územia obce je 7232,8163 ha, čo predstavuje 15,1 % z celkovej plochy okresu Tvrdošín. Z celkovej plochy územia tvorí výmera lesného fondu 4351,7193 ha, čo tvorí 60,1 % územia katastra obce.

Územie obce Zuberec sa nachádza v juhovýchodnej časti okresu Tvrdošín v Zuberskej kotline. Geografický profil územia okresu je veľmi členitý, o čom svedčí výškový rozdiel 1448 metrov.

Povrch je prevažne hornatý. Juh územia obce tvoria Západné Tatry – Roháče.

Nadmorská výška obce je 730 m.n.m.

Najvyšším vrchom je Baníkov 2178 m.n.m.

Na území obce Zuberec sa nachádzajú viaceré chránené územia. Prírodovedecky najhodnotnejším a najkrajším územím je orografický celok Tatier – Roháče. Roháče predstavujú časť Tatranského národného parku /TANAP/, ktorý má v tejto oblasti rozlohu 103 km². Toto územie je veľmi cenné z hľadiska prírodovedného, historického a cestovného ruchu.

4.2 Demografické údaje

Počet obyvateľov: k 31.12.2015 1905

Národnostná štruktúra: - slovenská národnosť – 98,22 %, česká- 0,4 % , ostatné - 1,38 %,

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania:

- rímsko-katolícke	95,07 %
- gréckokatolícka	0,11 %
- evanjelické	0,28 %
- reformovaná kresťanská cirkev	0,06 %
- Jehovovi svedkovia	0,22 %
- iné nezistené	2,32 %
- bez vyznania	1,94 %

Vývoj počtu obyvateľov: r. 1992 – 1 654, r. 1997 - 1711 r. 2001 - 1750, r. 2009 – 1853 , r. 2010 – 1862, r. 2011 – 1863, r. 2012 - 1882, r. 2013 - 1900, r. 2014 - 1904

4.3 Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci: 7,43 %

4.4 Symboly obce

Symbolmi obce sú erb, vlajka a pečatidlo. V Heraldickom registri Slovenskej republiky je **erb** obce Zuberec zapísaný v tejto podobe: V neskorogotickom zelenom štíte pred strieborným (bielym) prirodzeným stromom s koreňmi strieborný (biely) pes hryžúci doľava bežiaceho zlatého (žltého) jeleňa. Historický symbol obce z 18. storočia upozorňuje na lesné bohatstvo chotára. Listnatý strom v pôvodnom erbe Zuberca korešponduje s erbom Oravskej stolice. Cisár Rudolf II. udelil Oravskej stolici erb v roku 1598, v štíte boli dva listnaté stromy a medzi nimi medveď. Tento stoličný erb potvrdil panovník Leopold I. v roku 1679 a armáles (erbová listina) sa nachádza v Štátnom archíve v Bytči. Táto analógia vysvetľuje voľbu listnatého stromu v erbe Zuberca v čase, keď aj erb Oravskej stolice obsahoval listnaté stromy.

Vlajka obce pozostáva zo štyroch pozdĺžnych pruhov vo farbách bielej (1/6), zelenej (1/6), žltej (2/6) a zelenej (2/6). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farby obce Zuberec sú zelená, strieborná (biela) a zlatá (žltá).

Kruhový historický pečatidlo znie: SDIGILLUM POSS . ZUBEPETZ.

Pečatidlo bolo kedysi v Oravskom múzeu v Oravskom Podzámku. V súčasnosti je v Štátnom oblastnom archíve v Bytči. Tu sú aj odťažky pečatidla na dokumentoch z konca 18. a začiatku 19. storočia. Pečať obce je vyjadrením erbového znamenia.

Symboly obce Zuberec sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou Z-65/98. Posvätené boli v nedeľu 21. októbra 2007 na sv. omši o 10. hodine. Symboly obce erb, vlajku a pečať k posväteniu niesli poslanci obecného zastupiteľstva. Posviacku vykonal vdp. Ladislav Vrábel.

4.5 Logo obce

Obec nemá vlastné logo. K tomuto účelu je využívaný erb obce.

4.6 História obce

Prvá písomná zmienka o Zubercoch je z roku 1588 pri opise chotárných hraníc Bieleho Potoka. Valaská dedina Zuberec sa spomínala v roku 1593 v daňovom súpise Oravskej stolice, ale ešte nebola vybudovaná a preto bola oslobodená od platenia domovej dane. Založenie Zuberca sa predpokladá začiatkom 80-tych rokov 16. storočia, čiže okolo roku 1581 pri daňovej lehote 12 rokov. V roku 1598 mal Zuberec päť domov a od nasledujúceho roku 1599 platili obyvatelia daň 1 zlatý 50 denárov od každého domu, spolu 7

zlatých a 50 denárov. V roku 1600 platili 5 zlatých a v rokoch 1601-1602 len 4 zlaté, lebo jedna usadlosť zhorela. Je možné, že piata usadlosť nebola obývaná, lebo ľudia zomreli na mor, ktorý sa rozšíril v Oravskej a Liptovskej stolici v rokoch 1599-1600. Zuberčania neplatili dane ani v roku 1603, lebo celú dedinu vypálili žoldnieri zemana Štefana Bočkaja. Možno sa obyvatelia zachránili útekom do hôr, možno zahynuli. Až v roku 1609 máme písomnú zmienku v daňovom súpise, že Zuberec sa nanovo osídľuje a buduje. Zemepán Juraj Thurzo poveril schopného Jakuba Barana zo šoltýskej rale v Krivej, aby s piatimi valachmi vykonal obnovu dediny. Valasi ukončili práce v roku 1612 a zemepán Juraj Thurzo im vydal listinu, ktorou určil Zuberu daňové povinnosti voči Oravskému panstvu a chotár dediny.

Pre richtára Zuberca Jakuba Barana bola listina z roku 1612 darovaním dedičného šoltýstva - richtárskej funkcie a usadlosti, ktorá sa navždy volala šoltýska. Potomkovia z jeho rodu boli richtármi Zuberca do zavedenia tereziánskeho urbáru v roku 1773, ktorý zrušil inštitút dedičných richtárov. Zároveň dostal Jakub Baran právo vlastníť a prevádzkovať mlyn na jeden kameň a pílu na Števkovskom potoku. Richtárov dom sa nachádzal na mieste dnešného kostola svätého Vendelína. Veľmi stručne sú v listine opísané chotárne hranice Zuberca. V dolnej časti susedil s obcou Habovka a v hornej časti sa chotár rozprestieral k vrcholom Karpatského pohoria. Tak sa vtedy nazývali Západné Tatry a toto pomenovanie sa vyskytuje v archívnych dokumentoch aj začiatkom 19. storočia a v roku 1828. Traduje sa, že názov obce pochádza od názvu vrchu Zuberec, pod ktorým obec leží, ale to nie je historicky doložené.

4.7 Pamiatky

Najstaršou pamiatkou v obci je kaplnka sv. Vendelína v cintoríne. Postavili ju v roku 1768, ale vysvätili až v roku 1782. V jej barokovom štíte stojí socha sv. Jozefa, dielo belopotockých sochárov. V starom cintoríne sa nachádza kamenný kríž s vysokým reliéfom Panny Márie Bolestnej z roku 1867 a pri ňom sú zasadené dve lipy. Kultúrnou pamiatkou je kamenný kríž s vysokými reliéfmi sv. Floriána a sv. Jána Krstiteľa pred kostolom sv. Vendelína z roku 1834. Bol postavený na mieste v centre dediny, kedysi pred šoltýskym dvorom. Sú to mimoriadne cenné diela Alojza I. alebo Jána, synov slávneho kamenára Juraja Belopotockého.

V chotári obce je 21 krížov, z nich 15 je tiež kamenných. Najcennejšie vznikli v 1. polovici 19. storočia. Najvyšší kríž roku z 1834 s Pannou Máriou Bolestnou a sv. Jánom Nepomuckým stojí na začiatku dediny pri Studenej. Z roku 1850 je kamenný stĺp so súsoším Korunovania Panny Márie na nižnom konci dediny. Ďalšie podobné kamenné kríže stoja pod Kliníkom, pod Kýčerou, na Kýčeri, na Láne, pod Lánom s malým reliéfom sv. Floriána, na Pr'och s reliéfom sv. Jozefa. Medzi najkrajšie patrí kamenný kríž medzi lipami pred vchodom do Múzea oravskej dediny na Brestovej, ktorý je z roku 1880. Všetky pochádzajú z dielne už známeho majstra Alojza II. Belopotockého (1834-1887).

Vzácnou stavbou pre všetkých Zuberčanov je kostol zasvätený sv. Vendelínovi. Dňa 28. augusta roku 1932 ho posvätil ružomerský farár Andrej Hlinka.

4.8 Významné osobnosti obce

Vdp. Andrej Bažík, 1866 - 1934

Andrej Bažík kňaz, rodoľub, neohrozený hospodársky buditeľ, publicista. V záujme pozdvihnutia ľudu v Liptove a na Orave zakladal konzumy, potravné družstvá, písal populárne brožúry o tom ako má roľník hospodáriť. Do detailov poznal dedinu a jej život. Neúnavnou organizátorskou prácou a radami sa významne zaslúžil o stavbu kostola sv. Vendelína. Pozoruhodná bola tiež jeho publicistická práca do Ľudových novín (1898) písal poučné články o hospodárení. Je autorom spisu Hospodárska náuka o obrábaní, hnojení a osievaní pôdy. Redigoval a vydával znamenitý Hospodársky kalendár. Publikoval pod pseudonymom Strýčko Oravec aj do Svätej rodiny, Kráľovnej sv. ruženca, do Kollárových Katolíckych novín i do Národných novín.

Msgr. Jozef Kapala, 1901 - 1985

Kňaz a diplomat so zuberskými koreňmi. Narodil sa v Spojených štátoch amerických, ale vyrastal v Zuberi. V rokoch 1931 až 1939 bol tajomníkom biskupa Jána Vojtaššáka. V roku 1939, po vzniku Slovenského štátu, si ho slovenský vyslanec vo Vatikáne Karol Sidor vyžiadal ako legačného cirkevného radcu. Z diplomatických služieb sa nemohol vrátiť na Slovensko, odišiel do Ameriky, kde aj zomrel. Počas pobytu v Ríme zaobstaral vyhotovenie sochy Panny Márie z carrarského mramoru pre pútnické

miesto Staré Hory. Urobil tak na žiadosť zuberského rodáka Jozefa Šimičáka, kňaza na Starých Horách. V roku 1972 mu v Kanade vyšla kniha Spod Roháčov po Vatikán s podtitulom Pamäti môjho života. Jej druhé vydanie pripravila Obec Zuberec z príležitosti 100. výročia narodenia Msgr. Kapalu.

Vdp. Alojz Šimičák, 1902 – 1962

Kňaz, nadaný hudobník, spevák a najmä organista. Od roku 1934 farár vo farnosti Ludrová. Postaral sa tam o vybudovanie novej budovy Rímsko-katolíckej školy. Priam heroicky sa zachoval v čase SNP, keď neznámi banditi prišli v noci z hory, na dvoch miestach založili požiare a potom strieľali do ľudí čo prišli hasiť. Zaopatroval umierajúcich a pomáhal ošetrovať ranených. V päťdesiatych rokoch bol nespravodlivo súdený a väznený.

Vdp. Jozef Šimičák, 1904 – 1964

Kňaz, ktorý sa zaslúžil o vynovenie pútnického miesta na Starých Horách. On na jar roku 1942 dal vyhotoviť novú sochu Panny Márie na Studničke. Na Starých Horách sa vtedy z celého Slovenska zišlo okolo 18 tisíc mariánskych ctiteľov. Jozef Šimičák v Starých Horách prežil aj vojnové hrôzy a potlačenie povstania. Zaopatril mnohých vojakov.

Vdp. Cyril Harmata, 1922- 1970

Kňaz spišského biskupstva a talentovaný básnik. Vydal útlú zbierku básní s názvom Tlejúca opona. Podpisoval sa pseudonymom Milotínsky podľa kopca nad Zubercom. V roku 1950 internovaný v Mučeníkoch. Väznený v Ružomberku, Ilave a Leopoldove. Kňaz, zlomený na tele, talentovaný básnik, ale človek s čistými morálnymi zásadami, pre ktoré si toľko vytrpel od komunistického režimu. Jeho básnická tvorba nie je rozsiahla, no pre dielo, ktoré zanechal, ho nazvali „nádej slovenskej katolíckej poézie“.

Mons. Ing. Viliam Kurilla, 1940

Kňaz, archivár a obhajca manželského zväzku na Arcibiskupskom úrade v Trnave. Kaplán Jeho Svätosti, Monsignor.

5. Plnenie funkcií obce

5.1 Výchova a vzdelávanie

Výchovu a vzdelávanie v obci zabezpečuje Základná škola s materskou školou. Tvorí ju: základná škola pre 1. a 2.stupeň, materská škola, školský klub detí a zariadenie školského stravovania. Škola má právnu subjektivitu, jej zriaďovateľom je obec Zuberec.

Materská škola – pracuje v súlade s Programom výchovy a vzdelávania a koncepciou rozvoja predškolskej výchovy. Je v prevádzke denne od 6,45 do 15,30 hod. K 31.12.2015 navštevovalo MŠ 67 detí zaradených do troch tried.

Základná škola– vyučovanie prebieha v súlade so školským vzdelávacím programom a školskými vzdelávacími plánmi ISCED 1 a ISCED 2. Škola má primerané priestorové aj materiálne podmienky, ktoré ďalej v spolupráci s obcou a inými organizáciami rozvíja. Všetci jej pedagogickí zamestnanci majú potrebné odborné a pedagogické vzdelanie, ktoré si dopĺňajú v rámci kontinuálneho vzdelávania. K 31.12.2015 školu navštevovalo 307 žiakov, ktorí sa vyučovali v deviatich samostatných ročníkoch, spolu 16 tried. Škola zabezpečuje aj širokú ponuku voľnočasových aktivít vo forme záujmových krúžkov, tvorivých dielní a akcií školy na podporu talentov, schopností a zručností pre deti a mládež v obci.

Školský klub detí – súčasťou základnej školy je aj školský klub detí, ktorý k 31.12.2015 navštevovalo 79 žiakov, a je v prevádzke denne od 11,15 do 15,30 hod. Deti tu majú priestor na odpočinok, zábavu, rozvoj záujmov i prípravu na plnenie si školských povinností.

5.2 Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť pre obyvateľov obce vzhľadom na jej veľkosť je poskytovaná priamo v obci. V obci je súkromné zdravotné stredisko, kde denne pracuje: obvodný lekár – MUDr. Stanislav Bebej, lekárka pre deti a dorast – MUDr. Eva Brečková, zubný lekár – MUDr. Pavol Brečka, lekáreň Arnika – PharmDr. Daniela Tekel'ová. Zdravotné stredisko poskytuje zdravotnú starostlivosť aj pre spádové obce Studenej doliny: Habovku, Oravský Biely Potok, Huty, Malé Borové a Veľké Borové. Okrem toho v obci pracujú dve zubné lekárky: MUDr. Františka Urbanová a MUDr. Adriana Urbanová, ktoré majú súkromné ambulancie v budove rodinného domu súpisné číslo 210. Ďalšiu zdravotnú starostlivosť poskytujú nemocnica s poliklinikou v Trstenej a súkromné odborné ambulancie v Tvrdošíne a Trstenej.

5.3 Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby v obci sú zabezpečené prostredníctvom opatrovateľskej služby opatrovaním v domácnosti. V roku 2015 obec poskytovala opatrovateľskú službu jednej osobe počas mesiacov november a december. Obec na uvedenom úseku vykonáva vyhľadávaciu činnosť a vedie evidenciu potenciálnych záujemcov o tento druh služby. V obci je cca 270 dôchodcov nad 62 rokov, pre ktorých obec zabezpečuje stretnutia minimálne dvakrát v roku. Pri novoročnom stretnutí dostane každý z dôchodcov malý darček. Dôchodcovia absolvujú minimálne 1-krát ročne poznávací zájazd. Sociálna komisia navštevuje obyvateľov pri životných jubileách nad 70 rokov s drobným darčekom. Zariadenia sociálnych služieb v obci neexistujú, súčasný stav to ani nevyžaduje.

5.4 Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje Obecný úrad Zuberec v spolupráci so Základnou školou s materskou školou v Zuberi a ostatnými záujmovými združeniami, ktoré pôsobia v obci. Spolu organizujú viaceré podujatia, medzi ktoré patria najmä Deň matiek, stretnutia detí zo ZŠ a MŠ s Mikulášom, otvorenie letnej turistickej sezóny spojené s varením gulášu, v mesiaci január a október posedenia s dôchodcami a rôzne vystúpenia pre verejnosť.

Medzi významné podujatia v obci, ktoré si v roku 2015 pripísalo už 40. ročník, patria Podroháčske folklórne slávnosti. Na tomto kultúrnom podujatí, ktoré sa uskutočňuje pravidelne v prvý celý augustový víkend /piatok až nedeľa/ sa zúčastňujú folkloristi nielen z regiónu, či zo Slovenska, ale aj zo zahraničia.

Obec pravidelne zabezpečuje dopĺňanie knižného fondu do obecnej knižnice, ktorá je otvorená v popoludňajších hodinách v piatok. Knižnicu vedie knihovník obce - Stanislav Jandura.

Zaujímavosti zuberského chotára

Múzeum oravskej dediny

Najviac navštevované je Múzeum oravskej dediny v Brestovej. Základný kameň bol položený 24. septembra 1967, v roku 1975 bolo sprístupnené verejnosti. Pôvodne na mieste dnešného múzea nestál žiaden dom. Dnes tam stojí celá dedina s 56 objektmi. V múzeu sú objekty z celého regiónu Oravy. Areál je rozčlenený na niekoľko častí: Dolnooravský rínek, Zamagurská ulica, Goralské lazy, Kostol s cintorínom a Mlynisko. Tak ako v skutočnej dedine sú tu obytné a hospodárske stavby (domy, usadlosti, komory, senníky, salaš a.i.), remeselnícke objekty (kováčka vyhňa, hrnčiarska pec) i technické stavby (mlyn, valcha, mangel, olejareň). Areálom preteká horský potok Studená, z ktorého je napojený vodný náhon pre mlyn a valchu. Múzeu dominuje drevený kostol sv. Alžbety zo Zábřežia z 15. storočia. Bohatá etnografická expozícia, chov domácich zvierat i pestovanie technických a úžitkových plodín približujú návštevníkom život na Orave v minulosti.

Studený potok

alebo aj Studená vyteká z III. Roháčskeho plesa, preteká cez II. a I. Roháčske pleso k Ťatliakovmu jazierku a ďalej dolu Roháčskou dolinou (tu sa nazýva aj Roháčsky potok) k Zverovke. Za Zverovkou pri horách Brestová opúšťa horopisný celok Západné Tatry a vteká do Zubereckej kotliny. Dĺžka doliny Studeného potoka v k. ú. obce Zuberec má 17,2 km (celkom 27,8 km) a plocha povodia Studeného potoka v k. ú. obce Zuberec má rozlohu 75,8 km² (celé povodie 126,6 km²). Vtekajú do neho všetky potoky

a potôčky z Roháčov a katastra obce. Jeho priehľadná čistá voda a dravosť je klenotom podroháckej prírody.

Vodopády

Medzi zaujímavosti neživej prírody zuberského chotára patrí aj výskyt vodopádov. Najvýznamnejšie sú Rohácke vodopády na Spálenom potoku – horný, s prepádovou hranou vysokou 25 m a dolný, zložený z krátkych úsekov 12 kaskád, má približne výšku 30 m. Najkrajšie sú v čase topenia snehov, keď oplývajú množstvom peniacej sa vody, ale aj v zime, keď vodopád zamrzne.

Rohácke jazerá

Prírodovedecky najhodnotnejšie ale i krajinársko – esteticky najpríťažlivejšie územie zuberského chotára sú Rohácke plesá. Je tu dokonale vytvorený ľadovcový reliéf, pričom jedinečnosť ľadovcových foriem spočíva aj v tom, že sú o 300 – 400 m nižšie ako vo Vysokých Tatrách. Ich komplexnosť a dokonalosť v týchto nadmorských výškach nemá obdobu v celoeurópskom meradle. Rohácke plesá sú štyri. Nemajú osobitné pomenovanie, najčastejšie sa označujú poradovými číslicami, no niekedy sa I. Rohácke pleso označuje aj ako Dolné, II. a III. ako Stredné Rohácke plesá a IV. Rohácke pleso ako Horné pleso.

Chránené územia:

- národný park

TANAP v lokalite Roháče o rozlohe 18 633,23 ha

- národné prírodné rezervácie

Rohácke plesá 451,60 ha

Osobitá 457,97 ha

Sivý vrch 112,67 ha

Kotlov žľab 70,77 ha

- prírodné rezervácie

Úplazíky v lokalite Zuberec 31,19 ha

Mačie diery Zuberec 45,63 ha

Medzi bormi Zuberec 6,55 ha

- prírodné pamiatky

Brestovská jaskyňa predstavuje podzemný ekosystém s ponorným tokom. Nachádza sa neďaleko Múzea oravskej dediny v nadmorskej výške 867 metrov o výmere 63,36 ha. Je vytvorená vo vápencovo-dolomitových horninách najmä ponornými tokmi roháckeho masívu. V súčasnosti je jej preskúmaná dĺžka okolo 2 kilometrov, vrátane priestorov dostupných iba potápačmi. Dnes známe časti **Brestovskej jaskyne** sú iba časťou rozsiahleho jaskynného systému, ktorý je vytvorený v severnej časti masívu Brestov. Správa slovenských jaskýň v spolupráci s jaskyniarmi z Oravy vykonávajú komplexný prieskum jaskyne. Po jeho skončení a vyhodnotení zväži, či sa sprístupní pre širokú verejnosť.

Tieto chránené územia majú mimoriadnu prírodnú, krajinársku, náučnú a turistickú hodnotu. Sú bohaté na výskyt veľkého počtu chránených druhov flóry i fauny. Takýto veľký počet maloplošných chránených lokalít a takej vysokej hodnoty včlenený na malé územie na inom mieste Slovenska nenájdeme.

Partizánsky cintorín na Zverovke

Na začiatku Látanej doliny je Partizánsky cintorín, v ktorom je pochovaných 20 slovanských partizánov, ktorí tu zahynuli na konci II. sv. vojny.

5.5 Hospodárstvo

Obec Zuberec je zaradená do horskej výrobnnej oblasti, ktorá je charakteristická výraznou heterogenitou podmienok. Zodpovedá tomu i prirodzená úrodnosť a zameranie poľnohospodárskej výroby. Hospodárenie na pôdnom fonde územia je blízke požiadavkám alternatívneho hospodárenia.

Na území obce hospodári poľnohospodársky podnik – RPD Zuberec. V prevažnej miere je zameraný na chov hovädzieho dobytku pre výrobu mäsa a mlieka. Nezanedbateľnou súčasťou poľnohospodárstva sú aj samostatne hospodáriaci obyvatelia, ktorý poľnohospodárskou a živočíšnou výrobou prispejú k samozásobovaniu základnými potravinami.

Významnými firmami sú: Tatrwest s. r. o., ktorá vlastní lyžiarske stredisko Roháče – Spálená a hotel Tatrwest, ktorý poskytuje ubytovacie a stravovacie služby. Spoločnosť Alpina s. r. o., ktorá je

vlastníkom lyžiarskeho strediska Milotín. Firma Roháče s. r. o. je vlastníkom lyžiarskeho strediska Janovky a v letnej sezóne vykonáva stavebnú činnosť. Firma Roháčan sa zaoberá výrobou obuvi.

Zásobovanie obyvateľstva potravinami a ďalším tovarom zabezpečuje v obci obchod s potravinami a priemyselným tovarom COOP Jednota Trstená, Potraviny Večierka Marián Bernát, Potraviny Dafi - Pavol Fidek, Mäso - údeniny Marián Šroba, Potraviny SALMA - Marián Schvarc, FIRMA VILMA - Ľubomír Valek – predaj a výroba parených knedlí, Cukráreň Katka – Ladislav Matiščík, Bagetka – Dana Urbanová, Zuberecká štrúdl'a - Martin Patera.

Ďalšie predajne na území obce: Kvetinárstvo Bianka - Mária Pavčová, Obuv – Viera Habová, (sídli v budove MŠ), Textil – Vladimír Magerčák, Drogeria a domáce potreby Ján Urban, Kvetinárstvo a pohrebníctvo – Stav 4U, Športová predajňa Lusitania – Róbert Mydliar (sídli v Dome služieb), Obchod s textilom – Marta Škerdová, Eduli – Eduard Šuriňák - predaj suvenírov a krmív, Domáce potreby a požičovňa náradia – Milan Borsík a Pavol Šuriňák (sídlo COOP Jednota), Obchod – montáž (vodovod – kúrenie) Zdeno Škerda, Kaderníctvo - Katarína Jančová, JUTEL - Ing. Kamil Jurči – káble a rôzny priemyselný tovar, Stavebniny - Slavomír Šuriňák, Kvetinárstvo - Katarína Drgoncová, Záhradníctvo - Radoslav Jurina

Služby: Slovenská pošta, vedúca – Mária Fileková, Kaderníctvo – Janka Fileková, OK-MIN – Milan Mikláš – predaj plastových okien (všetky sídli v Dome služieb), Práčovňa – Martin Šimičák, autoservis – Martin Ťapaják, Jarolím Matys - elektroobchod, Pneuservis - Ing. Jozef Zúbek, Suveníry - Pavol Janoščík, ABC Roháče – suveníry, reklama a foto služby – Vladimír Žuffa, Výroba a predaj suvenírov Ján Jurina, Cyklobej – predaj, servis, požičovňa bicyklov, reklama - Peter Bebej, Autodoprava – Ladislav Matiščík, Autobusová doprava V-TRANS - Štefan Vrlák, Autobusová doprava - Edmund Šiška, predajňa náhradných dielov Július Magerčák.

Pohostinské a zväčša aj ubytovacie služby: Reštaurácia Skala - Jana Jandurová, Stará krčma – Gasthaus, Pizzeria a piváreň – Jana Jandurová, Oravská izba – Miloš Šiška, Koliba JOSU – Jozef Šuriňák, Reštaurácia El Bor – Ľubomír Kováč, Reštaurácia Horec – Vladimír Gejdoš, Reštaurácia Milotín. Možnosť podávania stravy svojim hosťom ponúkajú aj penzióny: Timea, Jantolák, Urban, Stomatológ, U Michala, Hubert, JAS, Anna, Pod Kýčerou, Pribiskô.

V katastri obce Zuberec, v lokalite Zverovka sú: chata Zverovka, Hotel Primula, Hotel Osobitá, Penzión Šindľovec, v lokalite Žiela rekreačné stredisko Žilinskej univerzity – UNIZA.

Iné služby: V budove COOP Trstená má sídlo firma na spracovanie účtovníctva MEGI MSA, ktorá zároveň ponúka predaj kancelárskych a školských potrieb. Obec má zriadenú Turistickú informačnú kanceláriu. V obci pôsobí Cestovná agentúra MER TOUR – Roman Pilarčík. Športové potreby predávajú a požičiavajú: RL Snowboarding - Rastislav Littva, Centrum športu a služieb - Benedikt Urban, White star sport - Valér Poláčik. Lyžiarsku školu prevádzkuje Elena Matysová, Peter Ondroš, MOTY s.r.o., MASTERSKI.

Ďalší podnikatelia a živnostníci sa venujú najmä stavebnej činnosti a ubytovaniu v súkromí. Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať aj na vidiecku turistiku a s tým spojené činnosti.

6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2015. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2015 bol zostavený ako prebytkový. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2015.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 30.10.2014 uznesením č. 7/2014

Rozpočet bol zmenený dvakrát:

- prvá zmena schválená dňa 25.6.2015 uznesením č. 5/2015
- druhá zmena schválená dňa 17.12.2015 uznesením č. 9/2015

6.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2015

	Rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočné plnenie príjmov/čerpanie výdavkov k 31.12.2015	% plnenia príjmov/% čerpania výdavkov
Príjmy celkom	2 347 146,00	2 807 298,00	2 820 814,34	100,48
z toho :				
Bežné príjmy	1 327 416,00	1 334 471,00	1 333 553,99	99,93
Kapitálové príjmy	1 019 730,00	1 027 672,00	1 027 694,37	100,00
Finančné príjmy	0,00	281 355,00	268 578,91	95,46
Príjmy RO s právnou subjektivitou	0,00	163 800,00	190 987,07	116,60
Výdavky celkom	2 344 680,00	2 679 005,00	2 626 276,25	98,03
z toho :				
Bežné výdavky	475 695,00	608 220,00	534 662,68	87,91
Kapitálové výdavky	1 073 400,00	1 210 379,00	1 208 447,16	99,84
Finančné výdavky	41 540,00	46 803,00	46 776,80	99,94
Výdavky RO s právnou subjektivitou	754 045,00	813 603,00	836 389,61	102,80
Rozpočet obce	2 466,00	128 293,00	194 538,09	

6.2 Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2015

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2015 v EUR
Bežné príjmy spolu	1 524 541,06
z toho : bežné príjmy obce	1 333 553,99
bežné príjmy RO	190 987,07
Bežné výdavky spolu	1 371 052,29
z toho : bežné výdavky obce	534 662,68
bežné výdavky RO	836 389,61
Bežný rozpočet	153 488,77
Kapitálové príjmy spolu	1 027 694,37
z toho : kapitálové príjmy obce	1 027 694,37
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	1 208 447,16
z toho : kapitálové výdavky obce	1 208 447,16
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	- 180 752,79
Schodok bežného a kapitálového rozpočtu	27 264,02
Vylúčenie z prebytku	40 000,00
Upravený schodok bežného a kapitálového rozpočtu	67 264,02
Príjmy z finančných operácií	268 578,91
Výdavky z finančných operácií	46 776,80
Rozdiel finančných operácií	221 802,11
PRÍJMY SPOLU	2 820 814,34
VÝDAVKY SPOLU	2 626 276,25
Hospodárenie obce	194 538,09
Vylúčenie z prebytku	40 000,00
Upravené hospodárenie obce	154 538,09

Schodok rozpočtu v sume 27 264,02 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

upravený o nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na kapitálové výdavky na Multifunkčné ihrisko **v sume 40 000,00 EUR** bol v rozpočtovom roku 2015

vysporiadaný z rozdielu finančných operácií v sume **221 802,11 EUR**, čo predstavuje sumu upraveného hospodárenia obce v sume **154 538,09 EUR**.

Zostatok finančných operácií v sume 154 538,09 EUR, navrhujeme použiť na tvorbu rezervného fondu.

Na základe uvedených skutočností navrhujeme skutočnú tvorbu rezervného fondu za rok 2015 vo výške 154 538,09 EUR.

6.3 Rozpočet na roky 2016 - 2018

	Skutočnosť k 31.12.2015	Rozpočet na rok 2016	Rozpočet na rok 2017	Rozpočet na rok 2018
Príjmy celkom	2 820 814,34	1 598 516,00	1 479 600,00	1 523 988,00
z toho:				
Bežné príjmy	1 333 553,99	1 289 048,00	1 328 600,00	1 372 988,00
Kapitálové príjmy	1 027 694,37	160 968,00	2 500,00	2 500,00
Finančné príjmy	268 578,91	0,00	0,00	0,00
Príjmy RO s právnou subjektivitou	190 987,07	148 500,00	148 500,00	148 500,00

	Skutočnosť k 31.12.2015	Rozpočet na rok 2016	Rozpočet na rok 2017	Rozpočet na rok 2018
Výdavky celkom	2 626 276,25	1 598 516,00	1 479 600,00	1 523 988,00
z toho :				
Bežné výdavky	534 662,68	500 641,00	619 543,00	663 931,00
Kapitálové výdavky	1 208 447,16	100 000,00	20 000,00	20 000,00
Finančné výdavky	46 776,80	170 818,00	13 000,00	13 000,00
Výdavky RO s právnou subjektivitou	836 389,61	827 057,00	827 057,00	827 057,00

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

7.1 Majetok

Názov	ZS k 1.1.2015 v EUR	KZ k 31.12.2015 v EUR
Majetok spolu	3 739 616,20	5 083 285,54
Neobežný majetok spolu	3 442 975,23	4 540 885,23
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	23 226,10	23 226,10
Dlhodobý hmotný majetok	2 843 541,21	3 941 451,21
Dlhodobý finančný majetok	576 207,92	576 207,92
Obežný majetok spolu	292 632,92	540 199,93
z toho :		
Zásoby	13 547,57	13 623,00

Zúčtovanie medzi subjektami VS	7 938,48	122 789,24
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	78 464,96	73 253,89
Finančné účty	192 681,91	330 533,80
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	4 008,05	2 200,38

7.2 Zdroje krytia

Názov	ZS k 1.1.2015 v EUR	KZ k 31.12.2015 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	3 739 616,20	5 083 285,54
Vlastné imanie	1 732 560,19	1 897 477,30
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 732 560,19	1 897 477,30
Záväzky	69 668,40	236 002,95
z toho :		
Rezervy	1 050,00	1 400,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky	36 326,87	43 395,58
Krátkodobé záväzky	25 776,98	34 697,57
Bankové úvery a výpomoci	6 514,55	156 509,80
Časové rozlíšenie	1 937 387,61	2 949 805,29

7.3 Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31.12.2014	Zostatok k 31.12.2015
Pohľadávky do lehoty splatnosti	9 220,70	7 181,79
Pohľadávky po lehote splatnosti	69 244,26	66 072,10

7.4 Záväzky

Záväzky	Zostatok k 31.12.2014	Zostatok k 31.12.2015
Záväzky do lehoty splatnosti	62 103,85	78 093,15
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00

8. Hospodársky výsledok za 2015 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2014	Skutočnosť k 31.12.2015
Náklady		
50 – Spotrebované nákupy	133 084,05	153 152,10
51 – Služby	157 997,12	154 344,44
52 – Osobné náklady	208 776,41	167 594,47
53 – Dane a poplatky	63,00	68,79
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	76 717,87	61 006,46
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	234 110,76	183 092,92
56 – Finančné náklady	6 815,48	10 056,09
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	276 220,21	330 255,98
59 – Dane z príjmov	201,30	119,68
Výnosy		
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	85 200,17	55 508,29
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	607 924,35	679 114,42
64 – Ostatné výnosy	80 572,12	118 022,44
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	11 175,63	1 050,00
66 – Finančné výnosy	837,37	1 041,57
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	376 568,83	369 871,32
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	68 292,27	164 917,11

Hospodársky výsledok v sume 68 292,27 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

9. Ostatné dôležité informácie

9.1 Prijaté bežné a kapitálové transfery

V roku 2015 obec prijala nasledovné bežné transfery, ktoré boli vyčerpané a vyúčtované:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov
Okresný úrad Žilina	Bežné výdavky na stavebný úrad	1 708,41
Okresný úrad Žilina	Bežné výdavky na životné prostredie	171,99
Okresný úrad Žilina	Bežné výdavky na cestnú dopravu	79,36
Okresný úrad Žilina	Bežné výdavky na civilnú obranu	187,20
Okresný úrad Žilina	Bežné výdavky na REGOB	606,21
Okresný úrad Námestovo	Bežné výdavky na konanie referenda	640,00
ÚPSVaR Námestovo	Bežné výdavky na stravné a školské	2 718,75
ÚPSVaR Námestovo	Bežné výdavky na podporu	9 638,21
MK SR	Bežné výdavky na konanie PFS	8 000,00
MF SR	Bežné výdavky na obnovu živičného	10 000,00
Environmentálny fond	Bežné výdavky na chodník ku	21 717,00
Environmentálny fond	Kapitálové výdavky na chodník ku	30 217,04
Environmentálny fond	Kapitálové výdavky na IBV Hrady	136 526,00
MH SR	Kapitálové výdavky na rekonštrukciu	227 401,51
MPaRV SR	Kapitálové výdavky na rekonštrukciu objektov v MOD	593 369,82
Úrad vlády SR	Kapitálové výdavky na multifunkčné ihrisko	40 000,00
Spolu		1 082 981,50

9.2 Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2015 poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v súlade so VZN č. 1/2015 o dotáciách, právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel.

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
Telovýchovná jednota	bežné výdavky podľa zmluvy pre horolezecký, lyžiarsky, tenisový a stolnotenisový, turistický, futbalový, cyklistický oddiel a na správu turistickej ubytovne a údržby ihrísk	11 511,00
OZ Hafiry	bežné výdavky na MS SR v country tancoch	500,00
Roman Jandura	bežné výdavky na podujatie Arnold classic Europe	300,00
Farský úrad Zuberec	bežné výdavky na detský letný tábor	200,00
Športový klub Oravaman	Memoriál Janka Matláka	250,00

9.3 Významné investičné akcie v roku 2015

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2015:

- rekonštrukcia objektov Múzea oravskej dediny
- rekonštrukcia verejného osvetlenia
- vybudovanie chodníka ku Brestovskej jaskyni
- vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu multifunkčného ihriska
- vybudovanie vodovodu IBV Hradu

9.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané akcie realizované v budúcich rokoch :

- výstavba multifunkčného ihriska
- vypracovanie projektovej dokumentácie na vybudovanie zberného dvora
- vypracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu domu smútku
- vypracovanie projektovej dokumentácie na vybudovanie sociálnych zariadení Brestová
- vypracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu kultúrneho domu
- rekonštrukcia Turistickej ubytovne
- začatie budovania kanalizácie na uliciach Hradu II a Prte II

9.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Vypracovala:
Mgr. Zuzana Šrobová, účtovníčka

Schválil:
Ing. Vladimír Šiška, starosta obce

V Zuberici, dňa 8. júla 2016

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke